

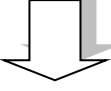
Matura ustna z języka polskiego

Czas trwania: 30 minut

Liczba punktów: 40

Część I.

Przygotowanie wypowiedzi monologiczej:

- wylosowanie zadania (złożonego z polecenia i tekstu kultury)
 - opracowanie wystąpienia (w postaci planu lub konspektu)
 - czas trwania: około 15 minut
-

Część II.

Wygłoszenie wypowiedzi monologiczej:

- czas trwania: około 10 minut
-

Część III.

Rozmowa z zespołem egzaminacyjnym:

- czas trwania: około 5 minut

Jak dobrze zdać maturę ustną?

1. Przeanalizuj uważnie **temat**. Zawiera on następujące elementy:
 - **problem** do rozważenia lub **zagadnienie** do omówienia, np. *Czy...?; W jaki sposób...?, Jakie wizje...?*;
 - **zadanie** do wykonania, np. *Odpowiedz... Omów zagadnienie... Oceń...;*
 - **wskazanie obowiązkowego tekstu**, który posłuży do argumentacji, np. *... odwołując się do..., na podstawie...;*
 - określenie liczby i charakteru **innych tekstów**, którymi trzeba się posłużyć: *... oraz innych wybranych przez siebie tekstów kultury; odwołując się do ..., wybranego tekstu kultury i własnych doświadczeń komunikacyjnych, odwołując się do ... oraz wybranych utworów literackich.*
2. Przemyśl problem wskazany w poleceniu i prześledź załączony tekst pod jego kątem.
3. Sformułuj własne stanowisko wobec problemu lub zagadnienia (zgodne z odczytaniem tekstu), postaw tezę lub hipotezę interpretacyjną.

Teza to twierdzenie, które będziesz uzasadniać.

Hipoteza to przypuszczenie, które sprawdzisz, omawiając załączony tekst oraz przywołane teksty kultury.

4. Uzasadnij swoje **stanowisko, zgromadź i przedstaw argumenty**, które potwierdzą przyjętą tezę lub pozwolą zweryfikować hipotezę. Muszą one wynikać z wnikliwej analizy i interpretacji załączonego utworu literackiego, tekstu ikonicznego lub tekstu językowego. Poszukaj w tekście **przykładów**, ilustrujących Twoje argumenty.
5. **Odwołaj się do innych tekstów kultury** (utworów literackich, filmów, obrazów itp.) i własnych doświadczeń, które pomogą Ci trafnie i rzeczowo uzasadnić przyjęte stanowisko. Omawiaj utwory, których treść dobrze pamiętasz. Zwróć uwagę, ile i jakiego typu teksty kultury musisz przywołać. Pamiętaj, że jeśli wylosowałaś tekst ikoniczny, musisz odwołać się do tekstów literackich.
6. Pamiętaj o **podsumowaniu**, w którym sformułujesz wnioski.
7. Buduj swoją wypowiedź konsekwentnie. Przygotuj plan lub konspekt: uporządkuj logicznie argumenty i przykłady, które chcesz przywołać, wypunktuj wnioski, wyeksponuj najważniejsze stwierdzenia i połącz je z konkretnymi spostrzeżeniami lub cytatami.

WSTĘP:

- Wprowadzenie do tematu.
- Sformułowanie tezy lub hipotezy interpretacyjnej/ określenie problemu.

ROZWINIĘCIE:

- Przedstawienie argumentów, wynikających z analizy i interpretacji załączonego utworu literackiego, plastycznego, odczytania tekstu językowego oraz z przywołanych tekstów kultury.
- Podanie przykładów.

ZAKOŃCZENIE:

- Podsumowanie - sformułowanie wniosków, nawiązanie do głównego problemu, odpowiedź na pytanie postawione w temacie.

8. Twoja wypowiedź powinna spełniać dwa warunki:
– być dłuższym monologiem na temat określony w poleceniu;
– stanowić formalną oraz znaczeniową całość.
W przeciwnym wypadku otrzymasz za cały egzamin 0 punktów.
9. Aktywnie uczestnicz w rozmowie z egzaminatorami – udzielaj konkretnych, precyzyjnych, wyczerpujących odpowiedzi, dbaj o kulturę języka, utrzymuj kontakt wzrokowy z egzaminatorami.

Punktacja:

Wartość merytoryczna wypowiedzi monologicznej – 16 pkt.

Organizacja wypowiedzi monologicznej – 8 pkt.

Meritum wypowiedzi dialogowej i przestrzeganie zasad uczestniczenia w rozmowie – 8 pkt.

Styl i język wypowiedzi monologicznej i dialogowej – łącznie – 8 pkt.

Jeśli zdający nie otrzyma punktów za wartość merytoryczną wypowiedzi monologowej, nie otrzymuje punktów za organizację wypowiedzi monologowej oraz za styl i język.

10. Na maturze ustnej mogą pojawić się różne teksty. W przypadku zadań, w których przytoczony tekst jest fragmentem lektury obowiązkowej (oznaczonej w podstawie programowej gwiazdką), w wypowiedzi należy odwołać się do całości tego utworu oraz innego/ innych tekstów. Dlatego też lektury obowiązkowe musisz znać szczegółowo i umieć o nich dyskutować. Co istotne – obowiązuje Cię znajomość tekstów nie tylko z poziomu ponadgimnazjalnego, ale także z gimnazjum. Są to:

- ***Bogurodzica***
- **wybrane fraszki, pieśni, treny i psalm Jana Kochanowskiego (obowiązkowe są treny: V, VII i VIII)**
- ***Zemsta Aleksandra Fredry***
- ***Dziady cz. II, Dziadów cz. III oraz Pan Tadeusz Adama Mickiewicza***
- ***Lalka Bolesława Prusa***
- **jedna z trzech powieści historycznych Henryka Sienkiewicza (*Quo vadis* albo *Krzyżacy*, albo *Potop*)**
- ***Wesele Stanisława Wyspiańskiego***
- ***Ferdydurke* Witolda Gombrowicza**
- **wybrane opowiadanie Brunona Schulza.**

Poza lekturami obowiązkowymi wykorzystane w zadaniach teksty literackie zawsze są przytoczone w całości lub we fragmencie możliwym do odczytania bez znajomości całego utworu.